

Beszámoló a 2019.09.01-i megemlékezésről

A Magyarországi Polónia minden év szeptember 1-én, a 2. világháború kitörésének napján a Farkasréti Temetőben id. Antall József és Baló Zoltán ezredes sírjánál megemlékezést tart, köszönetét és háláját kifejezve a lengyel menekültek magyarországi befogadásáért. Az ez évi megemlékezés különösen fontos volt, mivel a 2. világháború kezdetének 80. éves évfordulójára emlékezünk.

A rendezvényen a lengyel és magyar himnusz elhangzása után felolvasták a lengyel nemzetvédelmi miniszter, Mariusz Błaszczyk levelét, melyben köszönetet mondott Magyarországnak a lengyel menekülteknek a 2.világháború kitörése utáni befogadásáért, valamint a magyarországi lengyel szervezeteknek ezen eseményről való rendszeres megemlékezéséért. Jerzy Snopek, a Lengyel Köztársaság magyarországi nagykövete lengyel és magyar nyelven tartott beszédei közül a lengyel változatról adok tájékoztatást. Németország orvtámadása után a magyarok elsők között fogadták be a lengyel polgári és katonai menekülteket, akiknek otthont, szociális biztonságot és munkalehetőséget biztosítottak. Ezt az áldozatot nem lehet eléggé megköszönni. Grzegorz Łubczyk volt lengyel nagykövet a köszönet nyilvánításában igen jelentős munkát végez, a Pamięć – Emlékezet címmel már három dokumentum könyvet adott ki, a negyedik kiadás előtt áll. 1939.szeptember 17-én a Szovjetunió is megtámadta Lengyelországot lengyel területek megszerzése és a kommunizmus terjesztése céljából. Antall Józsefet szerető is figyelmes gondoskodásáért a lengyel menekültek apónak nevezték, ahogy Bem tábornok is 1848/49-ben ezt a címet viselte. Antall József és Henryk Sławik a Lengyel Polgári Bizottság elnöke szoros barátságban dolgoztak együtt a lengyel menekültek ügyében. Emléküket ma Varsóban és Budapesten szobor hirdeti. Magyarország 1944. március 19-i német megszállása után mindkettőjüket letartóztatták, Antall József ezt túlélte, Henryk Sławikot Mauthausenben 1944 augusztusában kivégezték. A katonai menekültek ügyeit Baló Zoltán ezredes intézte nagy odaadással, akit a németek követelésére 1943-ban leváltottak, utódja Utassy Lóránd ezredes tevékenységét ugyanúgy végezte, mint elődje. A nagykövet úr javasolta, hogy a jövőben Utassy Lóránd ezredes sírjánál is legyen megemlékezés.

Az Antall család nevében Jeszenszky Géza, volt külügyminiszter köszönte meg, hogy id. Antall József sírjánál megemlékezést tartanak. A lengyel menekültek befogadásánál nemcsak az ország vezetői, hanem a közemberek is szeretetteljes munkát végeztek. A menekültek közül sokan Magyarországon alapítottak családot, ezzel is erősítve a sok évszázados lengyel-magyar testvériséget.

Maciej Józefowicz atya lengyelül imádkozott a sírokban pihenő hősökért és a 2. világháború áldozataiért. Az El Silencio elhangzása után a rendezvény Baló Zoltán ezredes sírjánál folytatódott. Németh Szilárd, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára ismertette Baló Zoltán ezredes életrajzát. Az ezredes úgy jelölte ki a menekült lengyel katonák táborait, hogy azok a déli határ közelében legyenek, így a katonák könnyebben tudtak továbbjutni a lengyel emigráns kormány hadseregéhez. A menekültek pontos száma máig ismeretlen, kimutatások csak ritkán készültek, a történészek szerint a maximális létszám 140 ezer lehetett.

A Baló család nevében Tóth-Baló Klára mondott köszönetet a megemlékezésért. Maciej Józefowicz atya magyarul imádkozott a sírokban pihenő hősökért és a 2. világháború áldozataiért. A megemlékezés a Magyar Takarodó hangjaival zárult.

A rendezvényen mindkét sírnál koszorúzás volt, Egyesületünk koszorúit Baka Györgyi és Rege Béla helyezték el. A megemlékezést a Bem József Lengyel Kulturális Egyesület szervezte, amelyen Egyesületünk részéről a koszorúzókon kívül Bárdosi Mónika vett részt.

Összeállította: Rege Béla